

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ nr 5
im. ADAMA MICKIEWICZA
w SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH

rok szkolny 2021/2022

I. Preambuła

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 5 obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny uchwalany jest przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną. Jest opracowany w oparciu o:

1. Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Powszechną Deklarację Praw Człowieka.
3. Konwencję o Prawach Dziecka.
4. Ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe.
5. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego.
9. Kartę Nauczyciela.
10. Programy narodowe i krajowe z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.

II. Wstęp. Diagnoza środowiska

Szkoła Podstawowa nr 5 jest usytuowana w centrum miasta. Co roku uczy się w niej około trzystu uczniów. Dzieci uczęszczające do naszej szkoły wychowują się w rodzinach zróżnicowanych pod względem socjalnym oraz opiekuńczo-wychowawczym. Około 40% uczniów wychowuje się w rodzinach niepełnych bądź zrekonstruowanych, około 36% w rodzinach wielodzietnych, ponad 10% uczniów bądź ich rodzin ma przyznanego kuratora sądowego.

Bardzo zróżnicowany jest poziom intelektualny, poziom wiadomości i umiejętności szkolnych naszych podopiecznych, co najlepiej obrazują wyniki klasyfikacji po pierwszym i drugim półroczu.

Są uczniowie osiągający bardzo dobre i dobre wyniki w nauce, uczniowie o szerokim spektrum zainteresowań, które rozwijają w trakcie zajęć dodatkowych w szkole i poza nią. Przejawiający uzdolnienia: muzyczne, wokalne, taneczne, plastyczne, teatralne, literackie, sportowe. Uświetniają oni imprezy i uroczystości szkolne. Biorą udział w konkursach, festiwalach, zawodach, zdobywają wysokie lokaty w rywalizacji na poziomie szkolnym, miejskim, wojewódzkim, ogólnopolskim. Niestety ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19 ich aktywność została bardzo uszczuplona. Jest spora grupa, bo około 21% osiągająca słabe i bardzo słabe wyniki w nauce, wykazująca poważne problemy z nauką, z trudnością otrzymująca promocję do klasy programowo wyższej bądź nie uzyskująca jej.

Jedną z przyczyn tych trudności jest niska frekwencja (także w trakcie nauczania zdalnego), ale są to również predyspozycje osobowościowe, niechęć do nauki, do podejmowania jakiegokolwiek wysiłku, brak pomocy i motywacji ze strony domu, nieumiejętność uczenia się. W związku z powyższym w szkole ok. 50% uczniów zakwalifikowanych jest do korzystania ze stałych zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Pomoc ta udzielana jest także w ramach bieżącej pracy z uczniami.

Z diagnozy środowiska szkolnego wynika, że mimo, iż zdecydowana większość (76,4%) badanych uczniów deklaruje, że czuje się w szkole bezpiecznie problem stanowią zachowania agresywne (najczęściej spotykanym negatywnym zachowaniem jest obrażanie, wyśmiewanie i bicie). 13% uczniów przejawia zachowania mogące świadczyć o zagrożeniu demoralizacją. Są to właśnie uczniowie przejawiający agresję fizyczną i słowną, uczniowie wagarujący, kilkoro uczniów palących papierosy, deklarujących spożywanie alkoholu. Wśród badanych uczniów szkoły są również tacy, którzy przyznali się do próbowania innych środków psychoaktywnych. Problem stanowi wzrost zainteresowania wśród uczniów e- papierosami. Służby, instytucje, o których mowa w § 6 ust.1 Rozporządzenia MEN z 22 stycznia 2018r. nie poinformowały nas o zagrożeniu w środowisku wskazującym na próbowanie bądź używanie narkotyków lub innych środków odurzających.

Uczniowie dużym zaufaniem w rozwiązywaniu sytuacji trudnych obdarzają swoich rodziców i wychowawców/nauczycieli. Deklarują, że czas wolny spędzają głównie na podwórku, korzystając z Internetu, grając w gry komputerowe. Niepokojący jest fakt, że 42,5% ankietowanych uczniów klas IV-VIII korzysta z mediów elektronicznych powyżej 4 godzin dziennie. Najwyżej cenionymi przez nich wartościami są rodzina i bezpieczeństwo. Tuż za nimi uplasowała się przyjaźń.

Bardzo wysoko klimat szkoły oceniają rodzice, którzy uznają, że w szkole są jasno określone zasady współpracy z rodzicami, że są pytani o zdanie w sprawach dotyczących życia, pracy klasy i szkoły oraz zachęceni do udziału w nim. Najwyżej cenionymi przez nich wartościami są: bezpieczeństwo, rodzina, uczciwość i szczerść.

Działania profilaktyczne szkoły oparte są na:

1. minimalizowaniu wpływu czynników ryzyka, takich jak:

- 1) niewłaściwy wpływ środowiska rówieśniczego, zakłócenia w relacjach rówieśniczych,
- 2) dysfunkcje rodziny,
- 3) predyspozycje osobowościowe, intelektualne uczniów,
- 4) niepowodzenia szkolne,
- 5) brak umiejętności społecznych,
- 6) niewłaściwie zorganizowany czas wolny,
- 7) ignorowanie zaleceń związanych z sytuacją pandemiczną w kraju i regionie;

2. wzmacnianiu czynników chroniących:

- 1) wspomaganiu rodziny w pełnieniu funkcji wychowawczych i opiekuńczych, ze szczególnym uwzględnieniem wartości ochrony zdrowia,
- 2) wychowaniu do wrażliwości na prawdę i dobro, kształtowanie postaw szlachetności, zaangażowania społecznego,
- 3) rozwijaniu zainteresowań,
- 4) zapobieganiu niepowodzeniom szkolnym,
- 5) zachęcaniu uczniów do przynależności do grup rówieśniczych preferujących uznane wartości,
- 6) określaniu czytelnych wartości,
- 7) zapewnianiu osiągania sukcesów na miarę możliwości,
- 8) zapewnianiu warunków motywujących uczniów do nauki i pracy nad sobą.

Zasoby szkoły

Szkoła Podstawowa nr 5 to nowoczesna szkoła z bogatą historią i wieloma tradycjami. Nasze doświadczenie i zaangażowanie w wykonywaną pracę pozwalają na pełną realizację koncepcji pracy szkoły wypracowanej wspólnie przez rodziców, uczniów i nauczycieli. Zapewniamy:

- 1) fachową opiekę nauczycieli oraz miłą i przyjazną atmosferę dla wszystkich uczniów,
- 2) możliwość wyrównania szans edukacyjnych, wsparcie pedagoga, psychologa, logopedy, opiekę pielęgniarki,
- 3) partnerską współpracę rodziców i szkoły,
- 4) odpowiednią bazę szkolną:
  - a) salę komputerową,
  - b) salę gimnastyczną,
  - c) świetlicę szkolną,
  - d) „Zieloną pracownię”,
  - e) podwórze szkolne (przerwy spędzamy na dworze),

- f) stołówkę szkolną, automat z przekąskami,
  - g) bibliotekę szkolną i czytelnię,
  - h) gabinet pedagoga i psychologa, gabinet logopedy, gabinet pielęgniarki,
  - i) 4 tablice interaktywne, 2 monitory interaktywne,
  - j) stoliki i krzesła dostosowane do wzrostu uczniów,
  - k) wielofunkcyjne boisko szkolne,
  - l) dziennik elektroniczny „Vulcan”.
- 5) ponadto oferujemy:
- a) pomoc najmłodszym w adaptacji do życia szkolnego (w tym Patronat),
  - b) organizację wielu imprez obchodzonych w ciągu całego roku,
  - c) dbałość o bezpieczeństwo (strażnik szkolny, sygnalizacja, monitoring wizyjny),
  - d) zapewnienie wszelkich wymogów bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia w okresie pandemii,
  - e) organizację przebiegu szczepień przeciwko SARS-CoV-2 dla chętnych rodziców i ich dzieci.

Współpracujemy z instytucjami wspierającymi pracę szkoły:

- 1) Urzędem Miasta,
- 2) Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- 3) Świetlicą Środowiskową Dziennego Domu Pomocy Społecznej,
- 4) Komendą Miejską Policji,
- 5) Strażą Miejską,
- 6) Strażą Pożarną,
- 7) Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej,
- 8) Placówką Opiekuńczo-Wychowawczą nr 1,
- 9) Sądem III Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich,
- 10) Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- 11) Poradniami specjalistycznymi,
- 12) Ośrodkiem leczenia uzależnień,
- 13) Siemianowickimi przedszkolami i szkołami,
- 14) Młodzieżowym Domem Kultury im. H. Jordana,
- 15) Centrum Kultury,
- 16) Biblioteką Miejską,
- 17) Muzeum Miejskim,
- 18) Placówkami doskonalenia nauczycieli m.in. Metis-em, WOM-em,
- 19) SANEPID-em,

- 20) Centrum Dietetycznym „Natur House”,
- 21) Fundacjami m.in. „Mam marzenia”,
- 22) Miejskim Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt w Katowicach,
- 23) Stowarzyszeniami m.in: Stowarzyszeniem Mieszkańców Siemianowic, Śląskim Stowarzyszeniem Pomocy Ofiarom Przestępstw,
- 24) Parafiami: Zmartwychwstania Pańskiego, Świętego Krzyża,
- 25) Hospicjami,
- 26) Firmą Ekophone,
- 27) Punktem szczytów Szpitala Miejskiego w Siemianowicach Śląskich.

W celu podniesienia kompetencji społecznych, świadomości zdrowotnej i ekologicznej, propagowania wolontariatu realizowanych jest w szkole wiele programów krajowych, narodowych, kampanii, akcji.

Szkola bierze udział w m.in.:

- 1) kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”- kl. I-VIII,
- 2) kampanii „Narkotyki? To mnie nie kręci”- kl. V-VIII,
- 3) programie „Nie pal przy mnie, proszę”- kl. I-III,
- 4) programie „Znajdź właściwe rozwiązanie”- kl. V-VI,
- 5) programie „Trzymaj formę”- kl. IV, VII,
- 6) obchodach Dnia Ziemi,
- 7) obchodach „Światowego Dnia bez Tytoniu”,
- 8) obchodach „Światowego dnia rzucania palenia”,
- 9) Eko Dniach,
- 10) kampanii „Stop pożarom traw” oraz akcji „Nie dla czadu”,
- 11) realizacji projektu wychowawczego „Jaki jestem” - kl. VI,
- 12) realizacji programu profilaktyki uzależnień „UNPLUGGED”- kl. VIII,
- 13) programie profilaktycznym „Przemoc boli” - kl. I-VIII,
- 14) kampanii społecznej „Bądź kumplem, nie dokuczaj” – kl. I-VIII,
- 15) edukacji medialnej – Internetowy Teatr TVP dla szkół – kl. I- VIII,
- 16) obchodach Tygodnia Zdrowia Psychicznego,
- 17) realizacji Programu Polityka Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem „Chronimy Dzieci” Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę - kl. I-VIII,
- 18) projektach związanych z bezpieczeństwem w Internecie.

III. Cele i zadania programu wychowawczo-profilaktycznego

Cel główny działań wychowawczo- profilaktycznych: Wszechstronne przygotowanie ucznia do życia we współczesnym świecie, ceniącego wartości, potrafiącego dokonywać właściwych wyborów, twórczego, dążącego do sukcesu osobistego i społecznego, wrażliwego na potrzeby innym, przywiązanego do historii i tradycji narodowych, wykazującego szacunek dla środowiska przyrodniczego.

Cele szczegółowe:

- 1) promocja zdrowego stylu życia,
- 2) przekazywanie rzetelnej wiedzy o rozwoju psychicznym, osobowościowym i biologicznym,
- 3) wspieranie uczniów w kształtowaniu pozytywnych postaw i zachowań chroniących przed negatywnymi wpływami środowiska szkolnego i lokalnego,
- 4) dostarczanie rzetelnej wiedzy na temat szkodliwości i skutków podejmowania różnych zachowań ryzykownych takich jak:
  - a) zachowania agresywne, autoagresywne (m. in. samookaleczenia, próby samobójcze), przestępcze, cyberprzemoc,
  - b) poważne problemy z nauką, porzucanie nauki szkolnej,
  - c) używanie tytoniu, alkoholu, narkotyków, innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, e–papierosów, jak również suplementów diet, leków w celach innych niż medyczne,
- 5) ograniczanie tego typu zachowań oraz zmniejszanie szkód, które wiążą się z tego typu zachowaniami,
- 6) kształtowanie umiejętności psychospołecznych,
- 7) wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:
  - a) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
  - b) psychicznej (emocjonalnej, intelektualnej) – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
  - c) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;

- d) aksjologicznej(duchowej) – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Zadania programu wychowawczo-profilaktycznego:

- 1) współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
- 3) wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) rozwijanie obywatelskich, patriotycznych i społecznych postaw uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli oraz rodziców lub opiekunów,
- 9) rozwijanie i wspieranie działalności w zakresie wolontariatu oraz zaangażowania w działalności stowarzyszeń i organizacji,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
- 11) kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, w tym upowszechnianie wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska, rozwijanie zainteresowania ekologią,
- 12) poszerzanie wiedzy kadry pedagogicznej pod kątem realizacji profilaktyki szkolnej: udział w kursach, szkoleniach, zaznajomienie się z fachową literaturą,
- 13) wypracowanie wspólnych zasad i procedur interwencyjnych obowiązujących w szkole,
- 14) organizowanie przedsięwzięć wspierających uczniów w rozwoju psychospołecznym poprzez: odpowiednią tematykę zajęć z wychowawcą, w ramach pracy pedagoga, psychologa szkolnego, podejmowanie działań prozdrowotnych i proekologicznych, prowadzenie zajęć wspierających rozwój uczniów I i II etapu edukacyjnego, organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej, bieżącą pracę z uczniem,

- 15) współpraca z samorządem szkolnym w celu wzmocnienia jego roli w podejmowanych sprawach dotyczących uczniów,
- 16) podejmowanie współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę w realizowaniu działań profilaktycznych w szczególności z Policją, Urzędem Miasta, Młodzieżowym Domem Kultury, Strażą Miejską, Sądem, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Sanepidem, poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli,
- 17) podejmowanie współpracy z rodzicami poprzez organizowanie zebrań, konsultacji, wspólnych działań na rzecz rozwoju szkoły,
- 18) włączenie uczniów i szkoły w akcje lokalne o charakterze profilaktycznym, udział uczniów w organizowanych konkursach, spotkaniach i przedsięwzięciach organizowanych przez instytucje lokalne, współpracujące ze szkołą,
- 19) realizacja wymagań szczegółowych zawartych w podstawie programowej dotyczących zagadnień związanych z profilaktyką,
- 20) realizacja strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem.

IV. Wizja szkoły

Wizją szkoły jest dobrze wykształcony, kulturalny, otwarty na otaczający świat absolwent wykorzystujący różne źródła informacji do zdobywania wiedzy.

V. Misja szkoły

Misją naszej szkoły jest wyposażenie uczniów w podstawowe umiejętności oraz rozwijanie zdolności i zainteresowań w przyjaznej atmosferze.

VI. Sylwetka absolwenta

- 1) absolwent naszej szkoły jest na miarę swojego wieku, otwarty na wszechstronny rozwój, samodzielny, przedsiębiorczy, odpowiedzialny i obowiązkowy, szanuje przyrodę, zdrowie swoje i innych,
- 2) skutecznie uczy się nowych umiejętności i wykorzystuje je w różnych sytuacjach,
- 3) współuczestniczy w tworzeniu atmosfery szkoły, szanuje tradycję i kulturę własnego narodu,
- 4) zna i stosuje zasady współżycia społecznego, dostrzega przejawy niesprawiedliwości i reaguje na nie,
- 5) potrafi zachować się odpowiednio do zaistniałej sytuacji zgodnie z zasadami kultury osobistej, podejmuje odpowiedzialne działania w swojej społeczności, konstruktywnie zachowuje się w sytuacjach konfliktowych,
- 6) szanuje prawo innych do odmiennego zdania, przeciwstawia się dyskryminacji.

VII. Strategie działań wychowawczo-profilaktycznych:

- 1) działania informacyjne,
- 2) działania edukacyjne,
- 3) działania alternatywne,
- 4) działania interwencyjne,
- 5) działania zmian środowiskowych.

Podmioty oddziaływań szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego:

- 1) uczniowie,
- 2) rodzice lub opiekunowie,
- 3) kadra pedagogiczna,
- 4) inni pracownicy szkoły.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

- 1) Profilaktyka uniwersalna to wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji;
- 2) Profilaktyka selektywna to wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- 3) Profilaktyka wskazująca to wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

VIII. Treść szkolnego programu profilaktyki.

Działalność informacyjna – realizacja profilaktyki uniwersalnej.

Cel – przekazywanie wiedzy, informacji dotyczących:

- 1) specyfiki rozwoju dziecka,
- 2) trudności szkolnych uczniów,
- 3) zasad obowiązujących w szkole, procedur postępowania,
- 4) zajęć pozalekcyjnych,
- 5) współczesnych, środowiskowych zagrożeń,
- 6) skutków zachowań ryzykownych, ich konsekwencji prawnych,
- 7) skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji psychoaktywnych,

- 8) oferty pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców.

Działania skierowane do rodziców:

- 1) prelekcje między innymi na temat: trudności w nauce, rozwoju dzieci, przyczyn, szkodliwości i skutków zachowań niepożądanych, ryzykownych, zasad i procedur obowiązujących w szkole,
- 2) konsultacje,
- 3) tablice informacyjne,
- 4) rozprowadzanie ulotek,
- 5) wykaz pomocy specjalistycznej.

Działania kadry pedagogicznej:

- 1) warsztaty, wykłady w ramach WDN, szkoleń zewnętrznych,
- 2) zaznajomienie się z fachową literaturą,
- 3) zaznajomienie się z przepisami, ustawami.

Działalność edukacyjna - realizacja profilaktyki uniwersalnej i selektywnej.

Cel :

- 1) kształtowanie i rozwijanie umiejętności życiowych dotyczących: ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych, dbania o własne zdrowie, komunikacji interpersonalnej, funkcjonowania w roli dziecka, ucznia, kolegi, integracji z klasą i szkołą, budowania poczucia własnej wartości, samokontroli, radzenia sobie w sytuacjach trudnych (stres, przemoc, konflikty, itp.), rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, sposobów wyciszenia, krytycznego myślenia, wyrażania siebie poprzez zajęcia artystyczne i ruchowe,
- 2) poszerzanie wiedzy rodziców i nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających i substancji psychotropowych, dokonywania samouszkodzeń, nadużywania leków, profilaktyki ich używania i podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej, uświadamianie szkodliwości nadużywania technologii informacyjnej i multimedialnej.

Działania skierowane do rodziców:

- 1) spotkania, prelekcje, konsultacje zaznajamiające z odpowiednią wiedzą oraz rozwijające umiejętności opiekuńcze i wychowawcze,
- 2) udostępnienie numerów telefonów oraz adresów specjalistycznych placówek, instytucji, stowarzyszeń,
- 3) proponowanie fachowej literatury wspomagającej rozwiązywanie trudności,
- 4) poszukiwanie właściwych wzorców zachowań.
- 5) informowanie o aktualnym stanie pandemii w regionie, regulacjach prawnych z nim związanych oraz procedurach obowiązujących na terenie szkoły i poza nią.

Działania kadry pedagogicznej:

- 1) udział w kursach, szkoleniach, warsztatach, seminariach, dyskusjach, WDN-ie,
- 2) zaznajomienie się z fachową literaturą,
- 3) kontakty z pracownikami Policji, PPP, Sądu, Straży Miejskiej, MOPS-u.

Działalność alternatywna - realizacja profilaktyki uniwersalnej i selektywnej.

Cel – stymulowanie społecznego funkcjonowania, stwarzanie możliwości rozwoju osobowego, zaspakajanie potrzeby przynależności, osiąganie satysfakcji życiowej, sukcesu, podniesienie samooceny przez angażowanie się w pozytywną działalność (artystyczną, sportową, społeczną), konstruktywne spędzanie czasu.

Działalność interwencyjna - realizacja profilaktyki wskazującej.

Cel – wspieranie uczniów i ich rodzin w sytuacjach trudnych, kryzysowych, współpraca z instytucjami, placówkami specjalistycznymi.

Działania zmian środowiskowych.

Cel – współpraca z instytucjami lokalnymi, ukierunkowana na identyfikację i zmienianie tych czynników środowiska społecznego, które sprzyjają zachowaniom problemowym.

Działania:

- 1) udział w lokalnym programie profilaktycznym,
- 2) aktualizacja szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- 3) realizacja zadań z zakresu bezpieczeństwa ochrony zdrowia i środowiska.

Plan realizacji działań wychowawczo-profilaktycznych (załącznik nr 1)

IX. Ewaluacja

Cel:

- 1) ocena zagrożeń oraz problemów uczniów, potrzeb szkoły w zakresie działań wychowawczo-profilaktycznych,
- 2) aktualizowanie w miarę zmieniającej się sytuacji szkolnej metod, środków oddziaływań, rodzaju zajęć pozalekcyjnych, zgodnie z prawem oświatowym i organizacją pracy szkoły,
- 3) poszukiwanie i nawiązywanie współpracy z odpowiednimi instytucjami publicznymi, oświatowymi i organizacjami pozarządowymi, wsparcie edukacyjne dla Rady Pedagogicznej,

wsparcie dla rodziców zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami szkoły w zakresie działań wychowawczo-profilaktycznych.

Metody badawcze, narzędzia monitorowania i ewaluacji:

- 1) dokumenty szkolne,
- 2) protokoły z posiedzeń rady pedagogicznej,
- 3) protokoły z posiedzeń zespołów przedmiotowych,
- 4) dokumentacja pedagoga i psychologa szkolnego,
- 5) zeszyt pedagoga,
- 6) obserwacje, zeszyty korespondencji z rodzicami w kl. I-III, uwagi wpisywane uczniom w dzienniku elektronicznym,
- 7) zeszyt pomocy materialnej uczniom,
- 8) zeszyt wypadków,
- 9) sprawozdania śródroczne i roczne wychowawców klas,
- 10) notatki wychowawców klas i innych nauczycieli dotyczące zachowania uczniów, opinie na temat uczniów,
- 11) tabela osiągnięć uczniów (nagrody, wyróżnienia, udział w konkursach),
- 12) wykaz uczniów zakwalifikowanych do ppp,
- 13) wykaz uczęszczania uczniów na zajęcia w dziennikach lekcyjnych,
- 14) dzienniki zajęć pozalekcyjnych,
- 15) ankiety, wywiady, rozmowy przeprowadzane wśród uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników szkoły,
- 16) analiza wytworów uczniów,
- 17) strona internetowa szkoły.

Identyfikacja niepokojących zachowań uczniów:

- 1) przemoc rówieśnicza, agresja fizyczna i słowna, cyberprzemoc,
- 2) palenie wyrobów tytoniowych,
- 3) picie alkoholu,
- 4) używanie środków odurzających, psychoaktywnych,
- 5) zachowania wymagające interwencji policji,
- 6) przestępczość,
- 7) poważne problemy z nauką,
- 8) liczba kar,
- 9) wagary,
- 10) absencja szkolna,
- 11) liczba spóźnień na zajęcia szkolne,

- 12) wypadki drogowe z udziałem uczniów,
- 13) udział w subkulturach,
- 14) udział w destrukcyjnych ruchach religijnych,
- 15) myśli samobójcze, próby samobójcze, samobójstwa dokonane,
- 16) samookaleczenia.

Ewaluacja programu jest zgodna ze statutem szkoły. Wprowadzanie zmian może odbywać się w oparciu o potrzeby szkoły, wynikające z monitorowania zachowań uczniowskich, płynących stąd wniosków.

Tryb postępowania w sytuacjach trudnych. Wykaz procedur:

- 1) Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel zauważy lub dowie się, że uczeń pali papierosy bądź e-papierosy.
- 2) Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.
- 3) Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.
- 4) Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków psychoaktywnych.
- 5) Procedura postępowania w sytuacji zagrożenia ucznia demoralizacją.
- 6) Procedura postępowania w przypadku ujawnienia zjawiska cyberprzemocy i innych zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego.
- 7) Procedura postępowania w przypadku powzięcia informacji lub podejrzenia o molestowaniu nieletniego.
- 8) Procedura postępowania w przypadku zaobserwowania tendencji suicydalnych u ucznia.
- 9) Procedura postępowania w przypadku zniszczenia mienia szkolnego i prywatnego na terenie szkoły.
- 10) Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży przez ucznia.
- 11) Procedura postępowania w sytuacji powzięcia podejrzenia o stosowaniu przemocy w rodzinie ucznia.
- 12) Procedury postępowania w przypadku zastraszania, wymuszania lub wyłudzenia przez ucznia.
- 13) Procedura postępowania w przypadku posiadania lub używania przez ucznia niebezpiecznych narzędzi, przedmiotów na terenie szkoły.
- 14) Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia.
- 15) Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia przypadków niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole.

- 16) Procedura postępowania na wypadek wystąpienia agresywnych zachowań uczniów w szkole lub tzw. fali.
- 17) Procedura postępowania na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego.
- 18) Procedura postępowania w przypadku ucznia będącego ofiarą czynu karalnego.
- 19) Procedury bezpieczeństwa obowiązujące od 1.09.2020 r. opracowane na podstawie wytycznych MEN, MZ i GIS dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek.
- 20) Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem.